

vilde gaae ind derpaa. Seg er ganske overbeviist om, at selv den høitærede Finanzminister maa erkende, at der ligger en sund Tanke til Grund derfor. Den høitærede Minister sagde vel, at han ikke vilde overtage det dermed forbundne Ansvar. Ja, ganske rigtigt; det vil medføre et Ansvar for Regjeringen, naar mit Forslag vedtages. Men hvor skal den menige Mand ogsaa søge Ansvaret, naar han ikke skal kunne søge det hos Regjeringen, der jo maa forudsættes at være i Besiddelse af den tilstrækkelige Kundskab til at kunne foretage de Underøgøsser, som maae ansees nødvendige, før de heromhandlede forffjellige Kasser kunne grundlægges? Det vil medføre en Indskrænkning i Friheden, siger man! Ja, det er sandt, og det er Noget, jeg selv har sagt mig ved Affattelsen af mit Forslag. „Indskrænkninger i Friheden bør ikke finde Sted, og Folk skulle frit kunne afflutte Contracter med hinanden“; dette er rigtigt i Almindelighed, men hvormange Love have vi ikke, der indskrænke Friheden i saa Henseende? Have vi ikke Indskrænkninger i Henseende til Rente-foden? Have vi ikke for et Par Aar siden vedtaget en Lov, som indskrænker Laanecontoirernes Ret til uden videre at tage saamange Procent, som de ville, en Ret, som de benyttede til at udsuge Folk paa en aldeles ublu Maade? Og gaaer der dog ikke en heelt anden Character gjennem de Contracter, der oprettes imellem de heromhandlede Foreninger og Private, end gjennem de Contracter, der oprettes mellem Mand og Mand? Hertil kommer desuden, at en Contract, der affluttes paa et Laanecontoir, dog er en saadan, der tillader Laantageren at see, hvorvidt han kan betale den forlangte Rente eller ikke, og hvorvidt det gaaer an for ham at gaae ind paa det forlangte eller ikke; idetmindste gjælder dette da for en stor Deel. Noget Eignende gjælder ogsaa i andre Forhold, f. Ex. i det, der har foreligget til Forhandling her for nogle Dage siden, og som paa en Maade ogsaa foreligger idag, idet vi skulle nedsette et Udvalg i den Anledning, nemlig Spørgsmaalet om Indskrænkninger i Forpagningsfriheden. Men hvor der er Tale om Foreninger og Formaal, som den menige Mand vel føler, at han bør tilegne sig

Fordele af, men om hvilke det først efter længere Tids Forløb, først igjennem Erfaringen, viser sig, om Grundlaget har været godt eller ikke — jeg skal saaledes exempelviis nævne en Enkeltkasse som den, det ærede 1ste Medlem for 10de Kreds (Sessen) forleden fortalte os, at man var isærd med at oprette —, der er Forholdet dog et ganske andet og langt betænkkeligere. Før den Tid kommer, da en saadan Kasse skal til at udbetale Pensionerne, seer Alting saa overordentlig blomstrende ud; der betales blot ind, Kassen har ingen Afgifter, og Alt synes at være overmaade godt. Det er først, naar Udbetalingerne skulle begynde, naar Enkensionerne skulle udredes, at det viser sig, om Kassen har været godt grundlagt eller ikke. Men hvorledes kan man nu vente, at Folk i Almindelighed skulle kunne have Indseende med den Slags Kasser, som det maastee hører til det Alleruvanskeligste at have nogen Mening om. Det er af disse Hensyn, at jeg har tilladt mig at stille mit Underændringsforslag, og jeg kan ikke andet end ret meget anbefale det til Vedtagelse.

Formanden: Seg har ikke villet afbryde det ærede Medlem i hans Udtalelser, men jeg maa dog gjøre opmærksom paa, at det Spørgsmaal, om der kunde være Anledning til at foreskrive, at Lovene for saadanne Foreninger som de omtalte skulle undergives Stadfæstelse af Finanzministeriet, kun foreligger under nærværende Sag, forsaavidt det kan siges, at Stadfæstelsen udgjør en passende Betingelse for Meddelelsen af de foreslaaede Stempelbegunstigelser, men ikke forsaavidt der af andre Grunde maatte være Anledning til at fordre en saadan Stadfæstelse. Jeg maa derfor ansee det for rigtigt, at man ikke kommer videre ind paa denne sidste Art af Betragtninger, som ikke kunne siges at høre med til Sagen.

Den 2den Landskingsmand for 1ste Kreds har Ordet.

Krieger: Seg maa med Hensyn til det Underændringsforslag, som nu er begrundet af det ærede Medlem for Bornholm (Sonne), slutte mig til, hvad den høitærede Minister